

Bakgrunn for vedtak
Urdelva kraftverk

Vestnes kommune i Møre og Romsdal fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Norsk Vannkraft AS
Referanse	201307468-23
Dato	12.04.2018
Notatnummer	KNV-notat 9/2018
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Rune Moe

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Norsk Vannkraft AS ønsker å utnytte deler av fallet i Urdelva i Vestnes kommune i Møre og Romsdal. Kraftverket er etter justerte planer med flytting av kraftstasjon og noe endret rørgatetrasé i nedre del planlagt med inntak på kote 415 og kraftstasjon på kote 25, noe som gir en fallhøyde på ca. 390 m. Dammen får en høyde på 3 m og lengde på 20 m. Det er planlagt å slippe minstevannføring tilsvarende 80 l/s om sommeren og 40 l/s om vinteren. Med disse forutsetningene og en slukeevne på 1,06 m³/s vil installert effekt være 3,3 MW. Vannveien er planlagt delvis nedsprenget og delvis forankret med fundamentblokker i et bratt terreng. Langs deler av rørgaten må det bygges anleggsvei, mens arbeidet vil utføres fra en taubane langs andre deler av rørgatetraseen. Under anleggsarbeidene vil bredden på rørtraseen bli ca. 20 m.

Vestnes kommune er ikke imot selve prosjektet, men har innsigelse til opprinnelig kraftstasjonsplassering. **Fylkesmannen i Møre og Romsdal** fremmer av hensyn til anadrome fiskearter i vassdraget, og samla belastning av kraftreguleringer innsigelse til prosjektet. **Møre og Romsdal fylkeskommune** har ikke større merknader til konsesjonssøknaden, forutsatt at ev. detaljplanlegging tar tilstrekkelig hensyn til et freda kulturminne («*hólveg*») i Ådalen. **Statens Vegvesen region vest** har ikke merknader til selve konsesjonssaken, men uttaler at tiltaket på flere måter vil påvirke fylkesvegen. Dette må ivaretas gjennom reguleringsplan og/eller som enkelttillatelse etter vegloven. **Istad Nett AS** uttaler at det er kapasitet i eksisterende nett. Privatperson **Tore Tollersrud** ber om at utløpet fra kraftverket legges oppstrøms en fiskehøl på hans eiendom.

En utbygging etter omsøkt plan vil etter NVEs beregninger gi om lag 10,7 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon, til en spesifikk utbyggingspris på 4,16 kr/kWh. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk, og utbyggingskostnaden ligger nær gjennomsnittet for omsøkte småkraftverk de siste årene. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2015-2017) har NVE klarert drøyt 2 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Det er påvist en bekkekløft (B-verdi) i tiltaksområdet. Innad i denne er det avgrenset rik edelløvsskog med rike hasselkratt (A-verdi). Der er også påvist ytterligere én lokalitet med rik edelløvsskog med rikt hasselkratt (A-verdi) noe lenger ned langs vassdraget. NVE mener tiltaksområdet er viktig for biologisk mangfold, men at sjeldne og rødlistede arter i tiltaksområdet kan ivaretas gjennom avbøtende tiltak og god merking i forkant av en ev. anleggsfase.

Deler av Urdelva er anadrom, med gode gyte- og oppvekstområder for både laks og særlig sjørret. Dette er godt belyst og omtalt i den offentlige høringen, og tiltakshaver har derfor valgt å fremme et alternativ som fører vannet tilbake i Urdelva ved vandringshinderet på kote 25. De biologiske verdiene i influensområdet er dermed etter NVEs mening i første rekke knyttet til skog, og ikke elva i seg selv. Disse kan etter vårt syn i hovedsak ivaretas gjennom endelig omsøkte utbyggingsløsning.

NVE mener imidlertid at en fremføring av rørgate langs Urdelva som omsøkt vil føre til store arealbeslag, da planlagte vei- og rørgatetrasé er svært bratt og ulendt, med mye blokkmark. Det må

derfor påregnes en hel del sprenging for å få lagt veien og rørgata i det steinete og sidebratte terrenget. NVE mener de negative virkningene tiltaket vil ha på landskapsbildet er store og underkommunisert i søknaden.

Terrengets beskaffenhet gjør at det er nødvendig med uforholdsmessig stort arealbruk og inngrepsomfang i store deler av vei- og rørgatetraseen. Etter NVEs mening vil tiltaket ha stor negativ innvirkning på helhetsinntrykket i landskapet, og NVE har lagt stor vekt på dette i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet. Selv om det er planlagt taubane i nedre deler er dette etter vårt syn ikke tilstrekkelig. Fordelene ved en energiproduksjon på drøyt 10 GWh veier etter vårt syn ikke opp for de store ulempene knyttet til inngrepsomfanget.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Urdelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår derfor søknaden om bygging av Urdelva kraftverk.

Innsigelsen fra kommunen og fylkesmannen ble imøtekommet med flytting av kraftstasjon. Norsk Vannkraft AS har presisert at de ikke ønsker å bygge med deler av vannveien i fjell, og vi har derfor ikke vurdert dette nærmere.

Innhold

Sammendrag	1
NVEs konklusjon	2
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering	10
NVEs konklusjon	18
Vedlegg	18

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Urdelva kraftverk, datert 17.03.2017:

Norsk Vannkraft AS ønsker å utnytte deler av fallet i Urdelva i Vestnes kommune i Møre og Romsdal fylke til kraftproduksjon, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Urdelva kraftverk

II Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Urdelva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.
- å drifte høyspentanlegg for nettilknytning

Urdelva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	7,4
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	16,8
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	71,8
Middelvannføring	l/s	530
Alminnelig lavvannføring	l/s	40
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	80
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	40
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	415
Avløp	moh.	25
Lengde på berørt elvestrekning	m	2100
Brutto fallhøyde	m	390
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,89
Slukeevne, maks	m ³ /s	1,06
Minste driftsvannføring	l/s	80
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	80
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	40
Tilløpsrør, diameter	mm	700
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	1400
Installert effekt, maks	MW	3,3
Brukstid	timer	3218
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	3,3
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	7,4
Produksjon, årlig middel	GWh	10,7
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad (2017)	mill.kr	38,2
Utbyggingspris	kr/kWh	3,57

Urdelva kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	3,7
Spenning	kV	0,69

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	3,7
Omsetning	kV/kV	0,69

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	300
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

Tiltakshaver for Urdelva kraftverk er Norsk Vannkraft AS. Norsk Vannkraft AS disponerer ifølge søknaden de nødvendige fallrettighetene i elva til å gjennomføre tiltaket ved en konsesjon til tiltaket.

Beskrivelse av området

Urdelva ligger et stykke inn fra Tresfjorden, i Vestnes kommune i Møre og Romsdal. Feltet til Urdelva kraftverk er et delfelt av Tressavassdraget (vassdragsnummer 102.6Z).

Nedbørfeltet ligger i et fjellområde mellom høyeste kote 1457 og kote 415 ved inntaksplassering. Øvre del av nedbørfeltet består hovedsakelig av snau fjell, med noe skog i elvedalen før inntaket. Det ligger også et vann i nedbørfeltet med navn Vardfjellvatnet.

Urdelva ligger i en elvedal preget av bratt terreng på begge sider og steinblokker i elvefaret. Urdelva svinger seg nedover i et steinete elveleie, før den kommer ut av den bratte elvedalen og flater ut mot samløpet med Dalselva. Dalselva renner videre sammen med Tressa, som igjen renner ut i havet i Tresfjorden. De lavereliggende delene av tiltaksområdet er preget av dyrka mark og spredt bebyggelse.

Teknisk plan

Inntak

Inntaket er tenkt plassert i inngangen til en bekkekløft ca. på kote 415 med adkomst fra nordsiden av elva. Området er preget av store mengder rasmasser i form av stein og større blokker. Den store mengden stein/blokker, gjør at det ifølge søknaden er vanskelig å anslå hvor dypt det er ned til fast fjell. Størrelsen på dammen er estimert til å være ca. 4 m høy og 20 m lang.

På grunn av usikkerheten ned til fundamentdybde foreslås det at damtype utformes og planlegges etter hvert som gravearbeidene utføres. Det vil da kunne avgjøres om det bør velges gravitasjonsdam eller fyllingsdam.

Vannvei

Rørgata blir 1990 m lang, og blir nedgravd på nordsiden av elva i hele sin lengde. De første 590 m fra inntaket er det planlagt GRP-rør (700 mm), mens det i den resterende rørgaten skal brukes duktile

støpejernsrør. I øverste delen av rørgatetraseen er det en del blokkstein, og sidebratt terreng. Rørgata vil ligge parallelt med høydekotene i 30-35 graders helning. Det påregnes en del sprenging, særlig i øvre del av traseen. Det planlegges å grave/sprengne en hylle i terrenget med en bredde på 5 m på strekningen med GRP-rør, og på dette strekket søkes det også om permanent vei. Anleggsbredde er anslått til 20 m, og terrenget skal tilbakeføres etter endt graving der det ikke er søkt om vei.

Det er også planlagt bruk av taubane i midtre-nedre deler av rørgatetraseen grunnet bratt terreng i lengderetningen.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt mellom FV 164 og elva ca. på kote 25 Det installeres en Peltoneturbin med slukeevne på 1,06 m³/s og en effekt på 3,3 MW, tilsvarende en generatoreffekt på 3,9 MVA og spenning på 690 V. Selve stasjonsbygningen får en grunnflate på ca. 80 m² og tilpasses terrenget. Kraftstasjonen forventes fundamentert på løsmasser. Det søkes ikke om effektkjøring.

Nettilknytning

Tilknytning til eksisterende nett vil skje med en 300 m jordkabel (TSLF 3x1x150 mm² Al eller tilsvarende). Tiltakshaver søker om egen anleggskonsesjon til dette. Kabelen vil følge adkomstvegen til kraftstasjonen og videre følge rørgaten til den treffer på 22 kV-linjen til Nordvest Nett AS. En forgreining på 1,5 km fra innerst i Tresfjorden må forsterkes hvis kraftverket skal kobles på.

Istad Nett AS bekrefter i den offentlige høringen av saken at tilknytning av kraftverket er uproblematisk for regionalnettet.

Veier

Adkomstveien til kraftstasjonen vil få en lengde på ca. 50 m, og vil starte ved eksisterende vei. Den øverste delen av rørgaten er planlagt med GRP-rør. Her vil det bli laget en veitrase før arbeidet med rørgaten kan begynne. Veistrekningen vil få en lengde på ca. 590 m og en bredde på ca. 5 m, og søkes beholdt permanent. For ankomst til det øvrige deler av rørgaten, vil de eksisterende skogsbilveiene i området benyttes.

Det trengs minimalt med ny vei til kraftstasjon, da det allerede er vei kloss i elva like ved planlagt kraftstasjons plassering (< 20 m).

Massetak og deponi

Overskuddsmasser fra utgraving på damstedet tenkes å deponeres nedstrøms damsted, i eller nær elva, i tillegg til i den lille bekkedalen på nordlig side av elven nedstrøms dammen.

I øverste del av rørgatetraseen, planlegges det å delvis deponere massene på nedsiden av veien, noe som også gjøres for å øke bredden på veien. Det er også enkelte forsenkninger i terrenget langs veien hvor det vil være mulig å deponere masser. I tillegg ligger det et grustak lengre ned på den eksisterende veien hvor det vil være mulig å deponere resterende masser. Noe av massene kan også deponeres ved å oppruste eksisterende skogsbilveier i området. Det vises til søknaden for kartfesting av aktuelle deponisteder.

Arealbruk

INNGREP	MIDLERTIDIG (DAA)	PERMANENT (DAA)
Neddemmet område		0,2
Inntaksområdet	0,5	0,5
Rørgate	26,1*	0**
Veier	10,8	6,6
Kraftstasjon	0,5	0,2
Massetak og rigg	3,0	1,5
Nettilknytning(jordkabel)	0,0***	0,0
Totalt	40,9	7,8

*Øverste del av rørgaten inn mot inntak legges under vei og er derfor ikke medregnet her, men under posten for veier.

**Rørgaten er nedgravd, og vil ikke oppta permanent areal utover at det er ønskelig å begrense vegetasjonen i rørgatetraseen.

*** Nettilknytning skjer via kabel som legges i vei, og vil ikke medføre arealbehov utover det som allerede er inkludert i vei.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Tiltaksområdet er avgrenset i kommuneplanens arealdel som LNF-område.

Kommunale planer for småkraftverk

«Lokal energiutredning 2009, Vestnes kommune» er en utredning skrevet på oppdrag fra Nordvest Nett AS. Den beskriver energistatus i kommunen, og hvordan denne vil utvikle seg noe frem i tid. Utredningen beskriver at det ikke er kapasitetsproblemer i distribusjonsnettet pr. 2009.

Verneplan for vassdrag

Urdelva er ikke vernet, men nedbørfeltet grenser mot de verna vassdragene Stordalselva (vassdragsnummer 100.2Z, verneplan III) og Måna (vassdragsnummer 103.1Z, supplerende verneplan 5).

EUs vanddirektiv

Vassdraget ligger i vannregion Møre og Romsdal. Det er utarbeidet en forvaltningsplan (2016) for deler av denne regionen, men Vestnes kommune er ikke inkludert i denne første utgaven.

I følge databasen <http://www.vann-nett.no> hører berørt elvestrekning til vannforekomst *Tresfjord 102-360-G*, som i liten grad er kartlagt i det hele tatt med alle parametere er udefinerte. Det er ikke antatt risiko for at miljømålet «god økologisk tilstand» ikke nås innen 2021.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 12.09.17 sammen med

representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen og fylkeskommunen. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Vestnes kommune har gitt en uttalelse i brev datert 11.09.2017 med følgende vedtak:

«Etter en samlet vurdering, jfr vår saksutredelse og med hjemmel i vannressursloven § 24, fremmer Vestnes kommune v/ adm.sjefen innsigelse til Urdelva kraftverk. Innsigelsen er kun knytt til plasseringen av kraftstasjonen pga. dens vesentlige negative konsekvenser for anadrom fisk. Vestnes kommune forutsetter at det settes følgende krav om avbøtende tiltak ved en eventuell utbygging:

- *Tiltakshaver må hindre at forurensning som f.eks steinstøv og sprengstoffrester ikke påvirker vassdragene i anleggsfasen.*
- *Om reirlokaltetene for rovfuglene er i bruk, må anleggsperioden legges til den perioden forstyrrelsen hos de nevnte rovfuglene er minst, jan-aug.*
- *Tiltakshaver må bære kostnadene v/ miljøforringelse i tråd med naturmangfoldlovens § 12, jfr. behovet for fiskebiologiske tiltak både i Urdelva, Dalselva og i Delinga*
- *Tiltakshaver må legge til rette slik at friluftslivet i anleggsperioden fremdeles har mulighet til å bruke Rypdal som utgangspunkt for turmålene i fjellet.»*

Vestnes kommune har også en del innspill til tiltakets virkninger for biologisk mangfold og friluftsliv i sin høringsuttalelse. Kommunen uttaler følgende om selve friluftslivet i området:

«Selv om P-plassen i dalbotnen er utgangspunktet for flere turposter som f.eks Hoemstind, Vardfjellet, Blåfjellet og setrene, er det relativt få friluftslivsinteresser knytt til Urdelva sitt nærområde. De nevnte turene går et stykke unna selve elvedalen og man ser heller ikke elven på vei opp mot setrene. Opplevingsverdien av Urdelva er derfor vurdert som relativt liten pga utilgjengeligheten. Dessuten er friluftslivsverdier stort sett knytt til områdene lenger inne på fjellet. Et annet moment er at elven på sin ferd ned mot Dalselva renner dels i ur, og flere steder danner den ikke vannspeil. Den største påvirkningen på friluftslivet blir trolig i anleggsfasen. Om eventuell konsesjon blir gitt, må ikke tilgjengeligheten til setrene og fjellet via Rypdal begrenses i anleggsfasen.

Urdelva er lite synlig i et større landskapsrom. Trolig kommer redusert vannføring kun til å påvirke lokalt landskapsbilde i den øverste delen av Urdelva. Mens opplevelsen av vassdraget lenger nede får noe større negative konsekvenser. Her er det flere stilleflytende parti og god vassføring.

(...)

Adm.sjefen regner ikke konfliktene mellom utbyggingen og friluftslivet som så store at de velger å fremme innsigelse for tema friluftsliv, landskap og INON (inngrepsfri natur). Men man er likevel bekymra for den bit for bit nedbyggingen som skjer med vassdragene i kommunen.»

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har i brev av 12.09.2017 fremmet innsigelse til Urdelva kraftverk med følgende sammendrag:

«Etter ei samla vurdering har Fylkesmannen i Møre og Romsdal følgjande konklusjon: Fylkesmannen fremjar motsegn i medhald av vassressurslova § 24 til utbygging av Urdelva kraftverk. Motsegna er tufta på omsyn til anadrome fiskeartar i vassdraget, med spesiell vekt på sjøaure. Motsegna trekk og fram samla verknad av kraftreguleringar i fleire vassdrag i området over ein kort tidsperiode.

Vi vil vurdere å ikkje gå imot eit endra alternativ der kraftstasjonen vert flytta til Urdelva, oppstraums dei nedre prioriterte vassdragsavsnitta for oppvandring og produksjon av anadrome fiskeartar.»

Videre mener Fylkesmannen at edelløvskog og forekomst av død ved og eldre trær med greinavbrekk og holrom gir grunnlag for en interessant insekts- og fuglefauna. Det opplyses om hekkelokaliteter for to rovfuglarter, herunder en sterkt trua (EN) art i utkanten av influensområdet. Jerv (EN) lever i fjellområde utanfor influensområdet for kraftverket. I tillegg er det potensial for oter (VU), mest i Daleelva og resten av hovedvassdraget. Fylkesmannen skriver vidare at de ikke er kjent med spesielle friluftsinnteresser i området utover generelt friluftsliv med merking av enkelte stier og traseer.

Møre og Romsdal fylkeskommune har i sin høringsuttalelse av 05.09.2017 følgende konklusjon:

«Møre og Romsdal fylkeskommune har ikkje større merknader til beskrivingar og konsekvensvurderingar i konsesjonssøknaden. Vi saknar likevel ei vurdering av alternative plasseringar av kraftstasjon for å redusere moglege ulemper for fiske i Dalselva.

Samla sett vil bygging av Urdelva kraftverk kunne bidra med fornybar kraftproduksjon utan at vesentlege regionale interesser blir påverka. Dette føreset at detaljplanlegging av utbygginga tek tilstrekkeleg omsyn til freda kulturminne (hólveg) i Ådalen.»

Kort tid i etterkant av NVEs sluttbefaring av området har tiltakshaver mottatt brev av 15.09.2017 fra fylkeskommunen der de setter krav til arkeologisk registrering:

«Vi vurderer delar av rørgatetraséen til å ha potensial for automatisk freda kulturminne, særleg knytt til tidleg seterbruk og gamle ferdsløyer i utmarka. Traséen kryssar området kalt Gamlestølen, der vegetasjonen indikerer eldre bruk. Det er også noko uklart kvar den gamle holvegen (ID 149476) fortset opp mot fjellet i aust. For å avklare dette forholdet vil vi stille krav om ei mindre arkeologisk registrering, jamfør § 9 i Kulturminnelova (KML).

Vi vil ikkje gå mot ein eventuell konsesjon, men rår til at registrering vert gjennomført så tidleg som muleg i detaljplanleggingsprosessen. Eventuelle funn kan få innverknad på om korleis tiltaket kan gjennomførast.» (...)

Statens vegvesen region vest har i sin uttalelse av 12.06.2017 uttalt følgende:

«Vurdering

Statens vegvesen og Møre og Romsdal fylkeskommune er ikke nevnt i vedlegg 5 som berørte parter i området. Rørtraseen skal krysse fylkesveg 164, det skal etableres ny avkjørsel og det skal etableres ulike tiltak i strid med vegens byggegrense, vi er slik berørt både som nabo og vegstyresmakt. Ut fra våre fagområder har vi ikke merknader til selve konsesjonen, men tiltaket vil på flere måter påvirke fylkesvegen. Dette må ivaretas gjennom reguleringsplan og/eller som enkelttillatelser etter vegloven. Her kan for eksempel nevnes byggegrense, avkjørselstillatelser,

graving og nærføring, arbeidsvarsling osv. En må ta høyde for at detaljplassering av avkjørsler og andre tiltak vil kunne måtte endres i forhold til de forholdsvis grove tegninger som nå er fremlagt. Nye avkjørsler og endret eller utvidet bruk av eksisterende avkjørsler er søknadspliktig. Avkjørsler må utformes i tråd med N100 og V121. Byggegrensen langs fylkesvegen er 50 meter målt vassrett fra vegens senterlinje, tiltak i strid med byggegrensen er søknadspliktige etter vegloven.

Konklusjon

Statens vegvesen har ikke merknader til selve søknaden om konsesjon, men det bør settes vilkår om at forhold knytt til fylkesvegen må avklares med Statens vegvesen før utbygging kan igangsettes.»

Istad Nett AS uttaler at det er kapasitet i eksisterende nett til Urdelva i uttalelse av 29.07.2017:

«Istad Nett uttaler seg som utredningsansvarlig for regionalnettet i Møre og Romsdal. Vi kan bekrefte at tilknytning av kraftverket er uproblematisk for regionalnettet, slik det framgår av konsesjonssøknaden. utfordringer i distribusjonsnettet ser ut til å være avklart med Nordvestnett, og er ikke noe vi har vurdert.»

Privatperson **Tore Tollersrud** (gbnr. 16-2) uttaler i brev av 01.09.2017 at han ikke har vært del i planprosessen om bygging av kraftverket, og at han som grunneier ønsker han ikke å være del av utbyggingen. Han ber derfor om at utløpet fra kraftverket legges sør (oppstrøms) for eiendommen hans, slik at vannføringen over terskelen og i fiskehølen beholdes som i dag. Etter justeringer i kraftverksplanene er ikke dette lenger en reell problemstilling.

Søkers svar på høringsuttalelsene

Søker har i brev av 22.11.2017 svart på de innkomne høringsuttalelsene i form av endrede planer, med ny rørgatetrasé ca. $\frac{3}{4}$ av rørgatelengden, samt en ny biomangfoldrapport. Da de endrede planene ble sendt NVE som en endringsøknad, erstatter disse opprinnelig omsøkte løsning, og er derfor omtalt som hovedalternativ i dette bakgrunnsnotatet. Det er ingen konkrete kommentarer til innkomne høringsuttalelsene utover endringene i prosjektet. Vi legger også nye funn innen biologisk mangfold til grunn i helhetsvurderingen av Urdelva kraftverk, herunder rapporten *Urdelva kraftverk - Utredning av planendring* utført av Multiconsult 2017. Se offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider (NVE-ref. 201307468-22) for fullstendig versjon av endringsøknaden med biomangfoldrapport.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 7,4 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 530 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 2,8 %, og nedbørfeltet har en breandel på 0 %. Avrenningen varierer noe fra år til år med dominerende sommerflom. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 80 og 40 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 40 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1,06 m³/s og minste driftsvannføring 80 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 80 l/s i perioden 1.5. til 30.9. og 40 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at 72 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 200 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 80 l/s i perioden 1.5. til 30.9. og 40 l/s resten av året, vil dette gi en restvannføring på omtrent 149 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 67 dager i et middels vått år. I 107 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 125 l/s ved kraftstasjonen.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Urdelva kraftverk til omtrent 10,7 GWh fordelt på 3,3 GWh vinterproduksjon og 7,4 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er i søknaden estimert til 38,2 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 3,57 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger, men vi vil likevel bemerke at vi har kommet fram til en høyere spesifikk utbyggingspris enn søker, beregnet til 4,16 kr/kWh. Det er særlig rørgaten som har fått et noe høyere påslag enn ren prisstigning pga. de teknisk-økonomiske vurderinger NVE har gjort. Energikostnaden over levetiden (LCOE) er beregnet til 0,35 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,29-0,40). Energikostnaden over levetiden tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positiv nettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 5 øre/kWh.

NVE vurderer kostnadene ved tiltaket som nær gjennomsnittet i forhold til andre vind- og småkraftverk som har endelig konsesjon per 1. kvartal 2016, men som ikke er bygget. Ved en eventuell konsesjon til prosjektet vil det likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

Naturmangfold

Naturtyper

Det er utarbeidet en biomangfoldrapport (Multiconsult) og en fiskerapport (Ecofact) som fulgte søknaden i den offentlige høringen. I ettertid er området undersøkt på nytt av Multiconsult som følge av endringer i opprinnelig omsøkte planer.

Det er påvist en bekkekløft (B-verdi) i tiltaksområdet. Innad i denne er det avgrenset rik edelløvskog med rike hasselkratt. Rike hasselkratt er regnet som en sterkt truet (EN) vegetasjonstype etter Fremstad og Moen (2001¹). I forbindelse med en endring av planlagt rørgatetrasé og kartlegging av biologiske verdier langs denne, ble edelløvskogslokaliteten innad i bekkekløftavgrensingen oppjustert til svak A-verdi. Det ble i tillegg avgrenset ytterligere én lokalitet med rik edelløvskog med rikt hasselkratt (A-verdi) noe lenger ned langs vassdraget.

Multiconsult skriver følgende om skjøtsel og hensyn til bekkekløftlokaliteten:

«Det beste for lokaliteten er å få utvikle seg i fred. Det ble ikke påvist arter som er avhengig av fosserøyk, men flere arter vokser i områder med høy luftfuktighet og dermed er avhengige av en viss vannføring i elva.»

Etter NVEs mening vil en gjennomføring av tiltaket redusere verdien på bekkekløftlokaliteten ved fraføring av vann. NVE anser dette som akseptabelt, ettersom de biologiske verdiene i influensområdet etter NVEs mening i første rekke knyttet til skog, og ikke elva i seg selv.

Rørgatetraséen er lagt utenom den øverste naturtypeavgrensingen i tiltaksområdets øvre deler, mens den går i randsonen og delvis igjennom den nederste av de to edelløvskogslokalitetene. Selve hasselkrattene vil etter NVEs mening i all hovedsak bli lite berørt av omsøkte tiltak. Det er mer usikkerhet knyttet til tiltakets virkninger der bekkekløft og edelløvskog opptrer sammen. Innslag av platanlønn vil også ha negativ innvirkning på lokaliteten på sikt dersom det ikke iverksettes tiltak. Dersom det blir gitt konsesjon er det viktig å begrense inngrepene som kan ha negativ innvirkning på de hasselkrattene. I tillegg er det viktig med slipp av tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde noe fuktighet i bekkekløftlokaliteten. NVE har ikke lagt avgjørende vekt på forekomster av naturtyper i vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

Arter

Hasselskogen i bekkekløften er ikke kontinuitetspreget, og edelløvskogsartene er relativt få og spredte. Det er likevel knyttet et betydelig arts mangfold til rik edelløvskog, og det omtales et potensial for ytterligere rødlistede arter i tillegg til de som er påvist:

*Det ble under befaringen i 2017 gjort funn av tre rødlistede arter. Disse er alm (*Ulmus glabra*), lavarten skorpeglye (*Rostania occultata*) og sopparten skorpepiggsopp (*Gloiodon strigosus*). Alm og skorpeglye er rødlistet som sårbar (VU) mens skorpepiggsopp er rødlistet som nært truet (NT). Skorpeglye ble funnet på en gammel osp langs rørgatealternativ 1, skorpepiggsopp ble funnet på dødved langs rørgatealternativ 2 mens alm finnes spredt i området. Alm er også tidligere registrert, men var i 2013 rødlistet kun som nær truet (NT).*

¹ Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. – NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. bot. Ser. 2001-4: 1-231.

Det anses som potensiale for å finne flere rødlistede arter i influensområdet. Spesielt arter som er knyttet til alm, hassel (Corylus avellana), osp (Populus tremula) og dødved (...)

Det er også påvist hekkelokaliteter for to ulike rødlistede arter av rovfugler/ugler av høy truethetskategori i nærheten av influensområdet. NVE mener tiltaksområdet er viktig for biologisk mangfold, men at sjeldne og rødlistede arter i tiltaksområdet kan ivaretas gjennom avbøtende tiltak og tidsrestriksjoner i en ev. anleggfase.

Av akvatiske verdier knyttet til tiltaksområdet, er deler av Urdelva anadrom, med gode gyte- og oppvekstområder for både laks og særlig sjørret. Vandringshinder for anadrom fisk er ved kote 25 i Urdelva. Nedstrøms har Urdelva samløp med Dalelva, som igjen munner ut i Tressa og videre ut i saltvann selve Tresfjorden. Det er flere flomforbygninger i både Tressa, Daleva og Urdelva, som har redusert vassdragets verdi for anadrom fisk. Urdelva og Daleva er likevel et viktig bidrag til rekrutteringen av yngel.

Det selges fiskekort i Tressavassdraget, herunder Dalselva og Urdelva, og det fiskes både laks og sjørret her. Det går også en fiskesti langs elva på den anadrome strekningen. Tiltakshaver har imøtekommet høringspartene helt og fullt vedrørende kraftstasjonsplassering, og har i endelig omsøkte planer lagt kraftstasjonen helt ved vandringshinderet for anadrom fisk.

NVE vurderer tiltakets fiskebiologiske virkninger som uproblematisk for rekruttering av anadrom fisk gitt installasjon av omløpsventil. NVE har derfor ikke lagt særlig vekt på tiltakets fiskebiologiske virkninger.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Urdelva kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, og tilleggsundersøkelser utført Multiconsult, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 15.12.2017. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Urdelva kraftverk finnes det alm (VU), skorpeglye (NT), skorpepiggsopp (NT), samt forekomster av to ulike rødlistede rovfugler/ugler. Det er avgrenset en bekkeløft og to rike edelløvslokaliteter med rikt hasselkratt i tillegg til en anadrom strekning. Naturbase viste også registrering av hasselrurlav (NT) i utkanten av influensområdet. NVE mener det ikke er usannsynlig at denne finnes influensområdet, da det er avgrenset to lokaliteter med hasselkratt. Artsdatabanken har følgende omtale av arten:

«Arten vokser på stammen av hassel i skog og kratt på steder med høy, stabil luftfuktighet langs kysten fra Akershus til Møre og Romsdal. Ut fra foreliggende funn synes tyngdepunktet i utbredelsen å ligge i nord, i nordlige deler av Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Den er ikke vanlig, og anses sårbar for hogst, treslagskifte og utbygging.»

Utover anadrom strekning, er de biologiske verdiene i influensområdet etter NVEs mening i første rekke knyttet til skog, og ikke elva i seg selv. En eventuell utbygging av Urdelva vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt eventuelle avbøtende tiltak.

NVE har også sett påvirkningen fra Urdelva kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. I Vestnes kommune er det fra før tre kraftverk: Misfjord (1,4 MW), Sesselva (5,0 MW) og Øvstedal kraftverk (1,2 MW). De to førstnevnte kraftverkene er i andre landskapsrom, lenger ute i Tresfjorden, mens Øvstedal ligger i nabadalen til Urdelva kraftverk. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke får avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap

Tiltaksområdet tilhører landskapsregion 22 *Midtre bygder på vestlandet* (Puschmann 2005), med underregion Tresfjorden/Isfjorden. Landskapets hovedform preges av enkle og store former, men her er grove mosaikker med paleiske fjell, vidder, heier og åser. Puschmann beskriver landskapet i regionen på følgende måte:

«Store fjordløp særpreger regionen, og de langstrakte vannflatene danner både gulv og ferdselsårer i mange dyptskårne landskapsrom.

(...)

Både langs fjordløpene og oppe i regionens fjellområder er det generelt lite løsmasser. Her dominerer et tynt og usammenhengende jorddekke i kombinasjon med nakne fjellflater og fjellblotninger. Flere høytliggende områder har store mengder blokkmark. I de lavereliggende fjorddeler er løsmassedekket likevel tykt nok til at vegetasjonen gir fjordløpene et betydelig frodig preg.»

Videre kjennetegnes landskapet ofte av blandingsskog, med flere små og veldefinerte landskapsrom med mange mindre og ofte avsidesliggende gårdsbruk som gir et tydelig kulturlandskap. Lenger opp mot fjellet ligger det ofte flere støyler og vårstøyler. I tiltaksområdet går det en traktorvei opp til Nordigårdsetra, der det går en sti fra støylen videre opp mot Syltesetra.

Urdelva sin verdi i landskapsbildet er etter NVEs mening først og fremst lokal. Elva er lite synlig fra selve Tresfjorden, og elva renner som navnet tilsier delvis gjennom en steinur. Planlagte rørgatetrasé er bratt, både i side- og lengderetning, og terrenget er veldig ulendt med mye blokkmark. Ovenfor berørt elvestrekning byr området på en relativt storslått vassdragsnatur.

Etter omsøkte planer skal det bygges en 600 m lang vei langs rørgatetraseen fra eksisterende skogsbilvei fram til inntaket. Søker har selv beskrevet legging av rørgate i dette kritiske partiet av rørgatetraseen:

«Fra inntaket går vannveien i GRP-rør ca. 590 m. Rørgaten ligger her parallelt med høydekontene i bratt terreng (30-35°). På grunn av adkomst til inntaket i driftsfasen og bygging av inntak og rørgate må det etableres en vei langs hele rørgaten. Området er preget av et relativt tykt morenedekke med hyppig innslag av store stein og blokker. Veien utformes derfor ved å grave/sprengre ut en hylle i terrenget med en bredde på ca. 5m.»

NVE mener 5 m anleggsbredde på langt nær er tilstrekkelig i den øvre delen av rørgatetraseen, da lengden på det sidebratte partiet er over 500 m langt. Planlagte veitrasé er svært bratt og ulendt med mye blokkmark. Det må derfor påregnes en hel del sprenging for å få lagt veien i det steinete og sidebratte terrenget. En fremføring av vei som omsøkt vil føre til en forholdsvis stor skjæring, og NVE mener de negative virkningene tiltaket vil ha på landskapsbildet er store og underkommunisert i søknaden.

I de øvrige delene av rørgatetraseen er det fortsatt bratt, men dette er mer i lengderetningen. Selv om det er mye innslag av stein også her, mener NVE dette er anleggsteknisk mulig med et vesentlig mindre inngrepsomfang. Bruk av taubane vil også trolig hjelpe på inngrepsomfanget, men NVE vil likevel betegne omsøkte rørgatetrasé som krevende også i nedre del.

Oppsummert mener NVE at terrengets beskaffenhet gjør at det er nødvendig med et uforholdsmessig stort arealbruk og inngrepsomfang i store deler av veitraseen sammenlignet med forventet energiproduksjon. Etter NVEs mening vil omsøkte tiltak ha stor negativ innvirkning på helhetsinntrykket i landskapet, og NVE har lagt stor vekt på dette i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet.

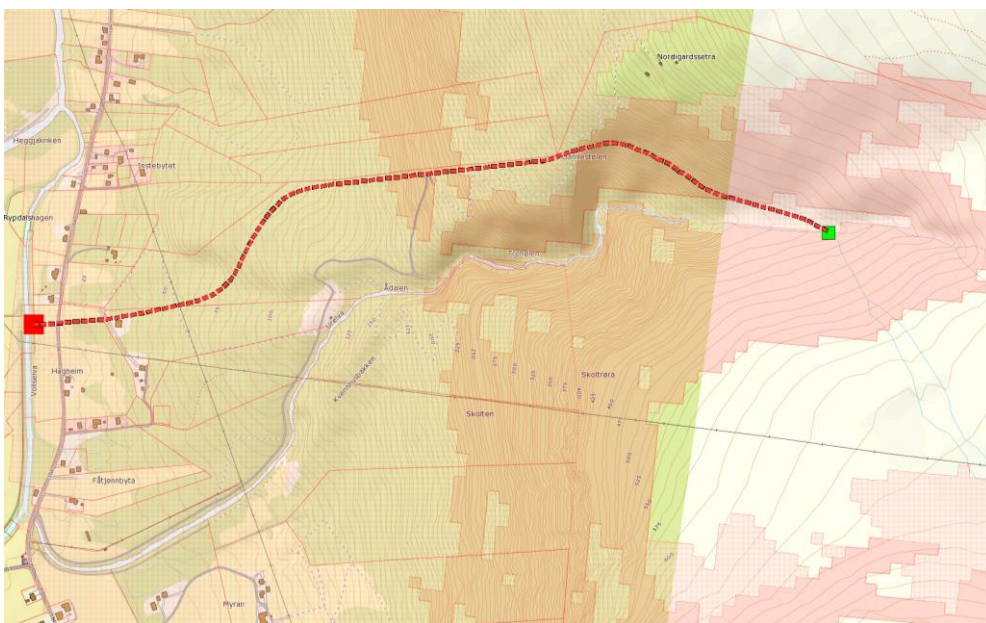
Figur 1: Bildet viser en representativ del av vei- og rørgatetrase mot inntaket. Traseen er svært sidebratt (30-35 grader parallelt med høydekontene) med innslag av større blokker og stein. Denne delen av traseen er felles for alle omsøkte utbyggingsalternativ. Foto: NVE

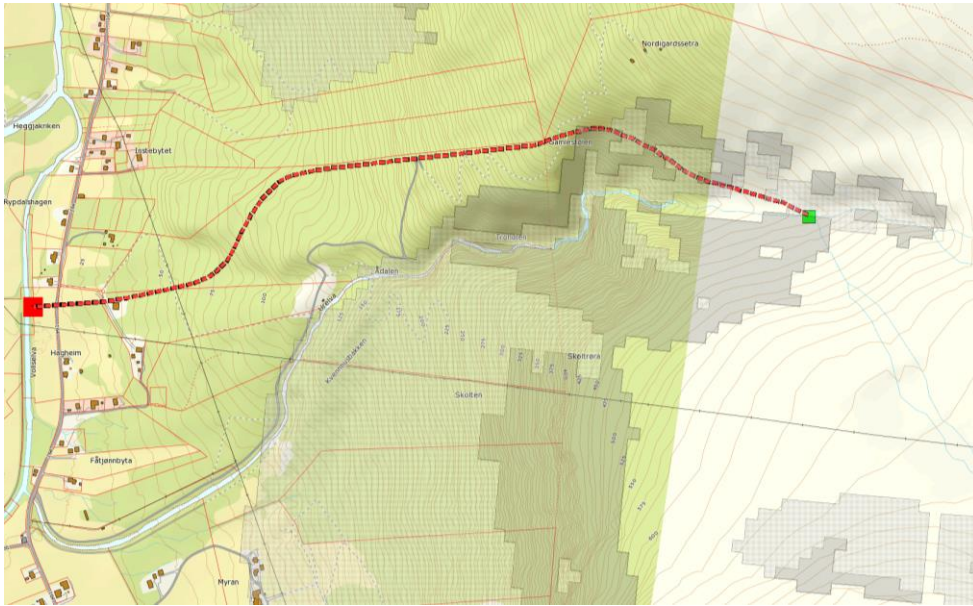
Figur 2. Bildet til venstre viser karakteristisk vassdragsnatur like oppstrøms inntaket til Urdelva kraftverk. Bildet til høyre viser at deler av rørgatetraseen er steinete og svært bratt i lengderetningen (alt.1). Foto: NVE.

Ras, flom og erosjon

I følge kart på Skredatlas (www.skrednett.no) er dam og inntak, samt øvre del av rørgaten utsatt for både steinsprang og snøskred (se Figur 3 og 4). Figurene er hentet rett fra søknaden.

Figur 3: Utdrag fra Skredatlas: Snøskred sterkt rødt (utløsningsområde) svakt rødt (utløpsområde).

Figur 4: Utdrag fra Skredatlas: Steinsprang svart (utløsningsområde) grått (utløpsområde).

Inntaksområdet og rørgatetraseen i øvre del er lagt i skredfarlig terreng. Dette fremkommer tydelig av både figur 3 og 4. Inntaket ligger utsatt til, og NVE er kritiske til den øvre delen av rørgatetraseen som diskutert i kapittel om *Landskap* ovenfor.

NVE har lagt ikke lagt avgjørende vekt på skredfarlig terreng i seg selv i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet, men noterer seg de inngrepsmessige følgene av å måtte drive anleggsarbeid i denne type terreng. NVE ser også potensielle ulemper ved å ha et inntak plassert i et såpass skredutsatt terreng i driftsfasen, uten at dette har vært av avgjørende betydning for NVE.

Friluftsliv og brukerinteresser

Det er få friluftsjntresser knyttet til tiltaksområdet. Høringsuttalelsene fra Vestnes kommune og Fylkesmannen bekrefter dette, og viser til få friluftsjntresser utover et par merkede turstier i god avstand fra elva, samt fiske i den anadrome delen av vassdraget.

NVE ha også inntrykk at området er lite benyttet til friluftsliv, og har lagt lite vekt på friluftsliv i vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

Kulturminner

Av kjente kulturminner er det en *holveg* i influensområdet. Søker har følgende beskrivelse av denne og andre kulturminner i søknaden:

«Det er kjent et automatisk freda veianlegg, en såkalt holveg, som går parallelt et stykke langs eksisterende veg på nordsiden av Urdelva. Anlegget er vist på flyfotoet i figur 17. Møre og Romsdal fylkeskommune melder i en e-post datert 9. oktober 2013 at de er fornøyd med at valgt rørgatetrasé unngår den registrerte veien (Kristoffer Dahle, pers.medd).

Det ligger SEFRAK-bygninger på stolene nord for inntaksområde og rørgatetrasé, samt langs hovedveien sør for planlagt stasjonsplassering. Også disse ligger utenfor influensområdet.

Det har tidligere vært kvern i elva nede ved bebygd område, men det gjenstår ikke noe av dette anlegget i dag (Halvor Hovden, pers.medd).

Fylkeskommunen mener det er et visst potensial for funn av flere automatisk freda kulturminne nær den foreslåtte traséen, særlig omkring Gamlestølen. De ønsker derfor å gjennomføre en befaring, og eventuelt påfølgende registrering, før de uttaler seg nærmere til planene.»

NVE kjenner ikke til kulturminner av betydning for konsesjonsspørsmålet på utbyggingsstrekningen som vil bli negativt påvirket av omsøkte planer, og har følgelig ikke lagt vekt på kulturminner sitt vedtak. Vi viser til post 6 om automatisk fredede kulturminner i vilkårene dersom det blir gitt konsesjon. Vi viser også til brev fra Møre og Romsdal fylkeskommune av 15.09.2017 der de setter krav om arkeologisk registrering i en ev. detaljplanfase. NVE mener at kjente kulturminner i tiltaksområdet kan ivaretas gjennom god merking og ev. supplerende undersøkelser i forkant av ev. anleggsarbeid.

Konsekvenser av kraftlinjer

Kraftverket blir etter planen knyttet til eksisterende 22 kV-linje (Nordvest Nett AS) via en 300 m lang jordkabel. Høyspentinstallasjoner er planlagt bygd gjennom egen anleggskonsesjon.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Urdelva kraftverk vil i et gjennomsnittså gi 10,7 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon, til en spesifikk utbyggingspris på 3,57 kr/KWh. Denne produksjonsmengden regnes som vanlig for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Urdelva kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Det er påvist en bekkeløft (B-verdi) i tiltaksområdet. Innad i denne er det avgrenset rik edelløvskog med rike hasselkratt (A-verdi). Der er også påvist ytterligere én lokalitet med rik edelløvskog med rikt hasselkratt (A-verdi) noe lenger ned langs vassdraget. NVE mener tiltaksområdet er viktig for biologisk mangfold, men at sjeldne og rødlistede arter i tiltaksområdet kan ivaretas gjennom avbøtende tiltak og god merking i forkant av en ev. anleggsfase.

Deler av Urdelva er anadrom, med gode gyte- og oppvekstområder for både laks og særlig sjørret. Dette er godt belyst og omtalt i den offentlige høringen, og tiltakshaver har derfor valgt å fremme et alternativ som fører vannet tilbake i Urdelva ved vandringshinderet på kote 25. De biologiske verdiene i influensområdet er dermed etter NVEs mening i første rekke knyttet til skog, og ikke elva i seg selv. Disse kan etter vårt syn i hovedsak ivaretas gjennom endelig omsøkte utbyggingsløsning.

NVE mener imidlertid at en fremføring av rørgate langs Urdelva som omsøkt vil føre til store arealbeslag, da planlagte vei- og rørgatetrasé er svært bratt og ulendt, med mye blokkmark. Det må derfor påregnes en hel del sprenging for å få lagt veien og rørgata i det steinete og sidebratte terrenget. NVE mener de negative virkningene tiltaket vil ha på landskapsbildet er store og underkommunisert i søknaden.

Terrengets beskaffenhet gjør at det er nødvendig med uforholdsmessig stort arealbruk og inngrepsomfang i store deler av vei- og rørgatetraséen. Etter NVEs mening vil tiltaket ha stor negativ innvirkning på helhetsinntrykket i landskapet, og NVE har lagt stor vekt på dette i avgjørelsen av konsesjonsspørsmålet. Selv om det er planlagt taubane i nedre deler er dette etter vårt syn ikke

tilstrekkelig. Fordelene ved en energiproduksjon på drøyt 10 GWh veier etter vårt syn ikke opp for de store ulempene knyttet til inngrepsomfanget.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Urdelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår derfor søknaden om bygging av Urdelva kraftverk.

Innsigelsen fra kommunen og fylkesmannen ble imøtekommet med flytting av kraftstasjon. Norsk Vannkraft AS har presisert at de ikke ønsker å bygge med deler av vannveien i fjell, og vi har derfor ikke vurdert dette nærmere.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.

Vedlegg

Kart over utbyggingsplaner – Urdelva kraftverk

Urdelva kraftverk (1:5 000)

